

OSZCZĘDNOŚĆ

DWUTYGODNIK POŚWIĘCONY SPRAWIE
ORGANIZACJI OSZCZĘDNOŚCI W POLSCE

ORGAN ZWIĄZKU KOMUNALNYCH KAS OSZCZĘDNOŚCI W WARSZAWIE

T R E Ś Ć:

Franciszek Linke. — Mechanizacja księgowości i techniki biurowej w Komunalnych Kasach Oszczędności.

T. Łepkowski. — Centralna Małopolska Kasa Oszczędności we Lwowie.

Es. — Dziesięciolecie Związku KKO w Katowicach. Ze Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie.

Kronika ustawodawcza i sądowa.

Kronika krajowa

Ogłoszenia.

Bilanse

REDAKCJA: WARSZAWA, PL. NAPOLEONA 7, TEL. 618-27

ADMINISTRACJA: WARSZAWA, UL. MIODOWA 6, TEL. 592-63

NAKLAD I WYDAWNICTWO
SAMORZĄDOWEGO INSTYTUTU WYDAWNICZEGO
Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
W WARSZAWIE, UL. MIODOWA Nr 6, TELEFON 5-92-63.

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU DZIŚNIEŃSKIEGO W GŁĘBOKIEM

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1938 R.

Stan czynny.

Stan bierny.

	W wal. obr. Zł	Zł	Zł		W wal. obr. Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji				1. Kapitał zakładowy			50.000,00
a) gotowizna		32.005,72		2. Fundusz zasobowy			260.543,14
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		29.725,78		3. Fundusze specjalne			
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		51.973,58		a)			
d) pozostałość w innych K. K. O.		11.649,72		b)			
e) boni inwestycyjne			125.354,80	4. Fundusz wyrównawczy			500,00
2. Kupony				5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			1.410,29
3. Waluty obce				6. Wkłady oszczędnościowe instytucji państwowych, samorządowych i innych prawnopublicznych			
4. Papiery wartościowe				a) bezterminowe (8 kont)	67.865,27		
a) bilety skarbowe				b) terminowe (12 kont)	51.128,79		118.994,06
b) papiery państwowe	30.746,93			7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawnoprywatnych			
c) listy zastawne i obligacje				a) bezterminowe (883 kont)	144.439,76		
d) obligacje związków komunalnych				b) terminowe do 3-ch miesięcy (15 k.)	14.699,73		
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych	4.300,00	35.046,93		c) terminowe ponad 3 miesiące i warunkowe (63 kont)	43.881,67		203.021,16
5. Banki i K. K. O. Loro				8. Rachunki bieżące			
6. Banki i K. K. O. Nostro				a) instytucji państw., samorz. i innych prawnopublicznych (17 kont)	207.917,80		
7. Weksla zdyskontowane		61.619,45		b) osób fizycznych i prawnoprywatnych (43 kont)	17.452,13		225.369,93
8. Pożyczki weksłowe		524.835,15		9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
9. Weksle protestowane				10. Zobowiązania inkasowe			
a) pochodzące z dysk. i poż. weksłowych		16.564,68		11. Redyskonto wekeli			
b) pochodzące z innych kredytów (... k.)				a) w Banku Polskim			
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu				b) w Bankach Państwowych	70.765,00		
a) zabezp. papierami wart. (... kont)				c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.	22.670,00		
b) zabezpieczone hipoteką (... kont)			52.410,07	d) w innych instytucjach kredytowych			93.435,00
c) zabezp. innymi wartośc. (... kont)				12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			
11. Pożyczki terminowe na zastaw papierów wart. i książeczek oszczędności				13. Zastaw papierów wartościowych			
a) papierów wart.				14. Kredyty udzielone Kasie			
b) innych wartości				a) przez Bank Polski			
c) pożyczki zakładu zastawniczego				b) przez Banki Państwowe	91.758,38		
12. Pożyczki na skrypty dłużne				c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
13. Pożyczki hipoteczne		32.000,00		d) przez inne instytucje			91.758,38
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdz. przez Komitet Konw. B-ku Akcept.		165.884,52		15. Banki i K. K. O. Loro			
15. Odsetki zaległe		82.367,17		16. Banki i K. K. O. Nostro			
16. Nieruchomości		2.824,50		17. Przekazy na Kasę			
17. Ruchomości		2.480,97		18. Zobowiązania hipoteczne			28.211,10
18. Różne				19. Różne			10.861,60
19. Sumy przech. (rozliczenia międzyokr.)				20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)			
20. Straty:				21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych				a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy				b) za rok sprawozdawczy			17.283,58
Razem		1.101.388,24		Razem			1.101.388,24
21. Depozyty		5.610,00		22. Różni za depozyty			5.610,00
22. Udzielone gwarancje		74.381,21		23. Zobowiązania z tyt. udz. gwarancyj			74.381,21
23. Inkaso		554.950,00		24. Różni za inkaso			
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego				25. Bank Akceptacyjny			
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego				26. Fundusz Emerytalny			554.950,00
26. Różni za nasze weksle kaucyjne				27. Własne weksle kaucyjne			
Razem		634.941,21		Razem			634.941,21
Ogółem		1.736.329,45		Ogółem			1.736.329,45

Straty.

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW za 1938 rok.

Zyski.

	Zł	Zł		Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane			1. Odsetki pobrane i dopis.		
a) od wkładów oszczędnościowych	13.646,69		a) od wekeli	55.103,77	
b) od rachunków bieżących	6.892,29		b) od rachunków bieżących	5.752,28	
c) od redyskonta wekeli	4.217,90		c) od poź. termin na zastaw		
d) od zastawu pap. i od kredyt. udz. Kasie	11.546,62		d) od pożyczek na skrypty dłużne		
e) różne inne	206,95	36.510,45	e) od pożyczek i wierzycelności hipot.	2.750,00	
2. Prowizje wypłacone		238,05	f) od papierów wartościowych	2.488,24	
3. Koszty administracyjne			g) od K. K. O. i Banków	10.371,48	
a) wydatki osobowe	26.055,75		h) pomoc Sk. Państwa od skonw. zadłuż.	9.945,84	86.411,61
b) świadczenia socjalne	2.031,76		2. Prowizje pobrane		4.043,20
c) wydatki rzeczowe	10.019,41	38.106,92	3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Podatki i opłaty skarbowe		44,00	4. Różnice kursowe na papierach wartościowych		
5. Amortyzacja			5. Dochód netto z nieruchomości		644,19
a) nieruchomości	993,67	1.482,46	6. Odzyskane straty		484,55
b) ruchomości	488,79	7.241,99	7. Opłaty na koszty administracji		8.667,70
6. Odpisy na dłużnikach			8. Różne dochody		656,20
7. Różnice kursowe na rach. w wal. obcych			9. Strata		
8. Różnice kursowe na papierach wartościowych			Razem		100.907,45
9. Różne					
10. Dotacja na rzecz funduszu wyrównawczego					
11. Nadwyżka		17.283,58			
Razem		100.907,45			

Dyrekcja Kasy:

Dyrektor Zarządzający: (—) Wł. Czarny
Zastępca Dyrektora Zarządz.: (—) K. Ślepowoński
Członek Dyrekcji: (—) A. Bohdanowicz

Komisja Rewizyjna:

Przewodniczący (—) W. Burchardt
Członek Komisji (—) B. Suchorzewski

OSZCZĘDNOŚĆ

DWUTYGODNIK POŚWIĘCONY SPRAWIE ORGANIZACJI OSZCZĘDNOŚCI W POLSCE
ORGAN ZWIĄZKU KOMUNALNYCH KAS OSZCZĘDNOŚCI W WARSZAWIE

Komitet Redakcyjny: *Bolesław Chomicz, Mikołaj Dolanowski, Edward Dunin - Markiewicz, Kazimierz Kohlmann, Bolesław Obszyński, Jarosław Żaboklicki.*

Redaktor — *Stanisław Michalski.*

<p>Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi:</p> <p>Rocznie zł. 28.— Półrocznie „ 14.— Kwartalnie „ 7.— Miesięcznie „ 3.— Cena Nr. pojedyncz. „ 1.40</p>	<p>REDAKCJA: Warszawa, pl. Napoleona 7. ADMINISTRACJA: Warszawa, ul. Miodowa 6. Konto czekowe w P. K. O. Nr. 1520. Nakład i wydawnictwo „Samorządowego Instytutu Wydawniczego” Sp. z ogr. odp. w Warszawie, ul. Miodowa Nr. 6. Telef. 5-92-63. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca. Przedruk dozwolony za podaniem źródła.</p>	<p>CENY OGŁOSZEŃ</p> <p>Strona w tekście. 300 zł., 1/2 str. 150 zł., 1/4 strony 75 zł. Poza tekstem za stronę 200 zł., 1/2 str. 100 zł., 1/4 str. 50 zł. Dla Komunalnych Kas Oszczędności bilanse i tabl. (dostarc. bezpośrednio do admin.) za str. 110 zł., 1/2 str. 55 zł., 1/4 str. 30 zł.</p>
---	--	---

Mechanizacja księgowości i techniki biurowej w Komunalnych Kasach Oszczędności.

Czasy ostatnie znamionuje intensywny wyścig o osiągnięcie coraz to większej sprawności we wszystkich przejawach życia. Z zawrotną szybkością rosną zdobycze w dziedzinie wynalazków technicznych. Wre bezustanna praca umysłów ludzkich, by wszystko co nas otacza i nam służy było coraz doskonalsze. Cały zastęp mózgów ludzkich pracuje bezustannie nad zastosowaniem we wszystkich dziedzinach życia gospodarczego zasady naukowej organizacji pracy, która ma na celu osiągnięcie jak największych rezultatów przy najmniejszym wysiłku.

Znajomość zasad naukowej organizacji pracy, jej praktyczne i racjonalne zastosowanie w KKO niewątpliwie może przyczynić się do podniesienia wydajności pracy personelu, usprawnienia w wysokim stopniu obsługi klientów, która na tym punkcie jest bardzo czuła, co w końcowym rezultacie nie pozostanie bez wpływu na rozwój instytucji. Instytucje finansowe, nie interesujące się tym zagadnieniem, bezwzględnie pozostaną w tyle. W walce o byt zdobywają przewagę te metody organizacyjne, które najlepiej mogą się rozwijać i oddać swemu otoczeniu jak najdalej idące usługi.

Ze względu na rolę, jaką spełniają komunalne kasy oszczędności w gospodarstwie polskim, a w szczególności, jaką odgrywa i odgrywać będzie ruch oszczędnościowy, obrót czekowy i polityka kredytowa, sprawa mechanizacji i modernizacji aparatu buchalteryjnego w kasach zasługuje na to, by poświęcić jej większą niż dotychczas uwagę.

Jeśli będę mówił o mechanizacji księgowości, to nie należy jej identyfikować z maszynizacją, na którą nawiasem mówiąc mogą sobie pozwolić tylko kasy większe i o żywych obrotach. Mechanizację

można osiągnąć w księgowości każdej instytucji finansowej zupełnie bez zastosowania maszyn księgujących przez odpowiednie urządzenie i zmechanizowanie pracy ręki ludzkiej, na co w dzisiejszych warunkach mogą sobie pozwolić nawet najmniejsze instytucje finansowe. Wobec stałej poprawy sytuacji gospodarczej i sprzyjających ruchowi oszczędnościowemu warunków unowocześnienie placówek finansowych komunalnych w granicach dla nas możliwych jest w dalszym ciągu aktualne i pilne.

Jeśli jestem zwolennikiem mechanizacji aparatu buchalteryjnego w instytucjach finansowych, to nie z chęci zmniejszenia czy zaoszczędzenia dwóch czy też trzech pracowników. Chodzi o usunięcie raz na zawsze „odrabiania kawałków“ w godzinach nadliczbowych, by w ten sposób dać pracownikowi możliwość wykorzystania czasu pozasłużbowego na pracę kulturalno - oświatową i społeczną, umożliwić mu poświęcenie więcej czasu rodzinie, a także na godziwy wypoczynek, by nazajutrz mógł stanąć z nowym zasobem sił do pracy. Zdajemy sobie sprawę, że długość pracy, jej charakter, warunki w których ona jest wykonywana i sposób jej wynagradzania są czynnikami, które decydują o stopniu zużycia sił duchowych i fizycznych oraz o poziomie życia. Jest to zresztą jeden z szeroko pojętych problemów socjalnych.

Postęp techniki i racjonalizacji pracy objął również dziedzinę księgowości, która w aparacie finansowym stanowi może najważniejszy czynnik, mający w każdej chwili ujawnić nam stan majątkowy i pełen obraz interesów kasy. — Dawne, popularnie zwane tradycyjne metody prowadzenia ksiąg handlowych nie pozwalają na spełnianie zadań, jakie dziś nakłada na nas prawidłowa i na zasadach naukowych

oparta i zorganizowana księgowość i technika biurowa.

Wiadomo nam wszystkim, że dawne metody pochłaniają wiele czasu i pracy. Komunalne kasy oszczędności posługują się — z nielicznymi wyjątkami — w swej księgowości metodą dawną, która nie daje gwarancji identycznych zapisów, gdyż nie ma przymusu dokonywania zapisów we właściwym czasie i na właściwym miejscu, konieczne w metodach dawnych liczne przenoszenie i przepisywanie cyfr z jednej księgi do drugiej jest źródłem niewyczerpanych usterek i błędów. Prowadzenie księgowości „à jour“ jest praktyczną niemożliwością i niespotykaną rzadkością. Prace bilansowe wymagają dłuższego czasu, trudny jest także odpowiedni podział pracy, wymagający rozgałęzionego systemu kontowego i całego szeregu różnych ksiąg pomocniczych itp., to też słusznie metody tradycyjne budzą zastrzeżenia z punktu widzenia naukowej organizacji i racjonalizacji pracy. Powszechne przyjmowanie się nowoczesnych form księgowości nie jest już przypadkiem, lecz koniecznością życiową, która sama ruguje w tej czy innej dziedzinie metody przestarzałe. Jeśli chodzi o system kontroli, to niestety nie możemy go nazwać systemem niezawodnym. Wadliwy jest system, który posiada luki w tak ważnym organizmie, jakim są instytucje pieniężne i kredytowe. Wobec niemożności równomiernego rozłożenia prac na cały rok mnożą się w okresie bilansowym prace do tego stopnia że powstają zaległości.

Uznanie lub obciążenie klienta zapisuje się w czterech różnych miejscach oddzielnie, z czego wynika, że nie można się w tych warunkach ustrzec przed rozbieżnością zapisów. Skontrolowanie prawdziwości zapisów jest wprawdzie możliwe za pomocą kolacjonowania, nie jest jednakże łatwe ani bezwzględnie pewne. Wiemy, że każda niezgodność zapisu powoduje mozolne sprawdzanie i wyszukiwanie błędu, co zazwyczaj łączy się z podenerwowaniem i przemęczeniem personelu, jest dużą stratą czasu i zmniejsza wydajność pracy, niekorzystnie odbija się na dobrym funkcjonowaniu kasy.

Postęp w dziedzinie księgowości wyraża się w technice przebitkowej oraz w odpowiednio do tego celu precyzyjnie wykonanych urządzeniach. Zamiast wielokrotnego przepisywania jednej i tej samej treści i cyfr wprowadzono metodę kopiowania, polegającą na tym, że oryginalny zapis atramentowy wnosimy bezpośrednio z dowodu czy alegatu na odnośne konto szczegółowe. W ten sposób powstają automatycznie na podłożonych kartach dziennika i wyciągach konto - korentowych wtóropisy przebitkowe kalkowe, które się następnie utrwała. W ten sposób uzyskać możemy cztery kopie. Urządzenia te są do tego stopnia udoskonalone, że uzyskać można nawet pięć kopii przez kombinacje dwustronnie czulej kaliki i papieru przeświecającego, jak to ma miejsce przy rachunkach czekowych i bieżących. Księgując ręcznie specjalnie twardym piórem, uzyskujemy zapis na koncie, w dzienniku, na wyciągu oraz zawiadomieniu dla klienta o dokonanej na jego rachunku transakcji. System przebitkowy pozwala w szerokim zakresie stosować dowolną ilość kont i subkont.

Na rynku jest duża ilość odłamów nowoczesnych form przebitkowych: szwajcarski system Rufa z od-

mianami, jak: Definitiv, Blattograph, Lux, Postęp itp.; niemiecki system Hinza z odmianami Duplex, Moment, Neue Organisation i wiele innych. W instytucjach finansowych i przedsiębiorstwach przemysłowych polskich przyjął się kierunek szwajcarski.

Podczas gdy w systemie dawnym pozycja musiała czekać co najmniej kilka dni, aby dostać się przez cały szereg foliałów do księgi głównej, to w obecnej metodzie po zakończeniu godzin kasowych możemy mieć gotowy bilans.

Całość księgowości ujęta jest w pewne szablony wzgl. systemy. Nadaje się ona doskonale nie tylko w dziale wkładów oszczędnościowych i rachunków bieżących, lecz z dużym powodzeniem również we wszystkich innych działach kasy. Umiejętnie przystosowana do potrzeb danego rodzaju pracy daje bezspornie ogromne ułatwienie i możliwość szybkiej ekspedycji. System przebitkowy przy odpowiednim scharmonizowaniu druków pozwala nam osiągnąć kilka zapisów w jednej i tej samej sprawie. Przyznać należy, że obok całego szeregu stron i cech dodatnich w ten sposób pomyślana księgowość ma również i pewne wady. Jednakże w stosunku do dużego zasobu walorów jakie księgowość ta wykazuje, wady jej są wprost minimalne. Nie można też pominąć milczeniem, że system przebitkowy usankcjonowany jest również normami prawnymi.

Stosowany w buchalterii przebitkowej system numeracyjny kont połączony z alfabetem osobowym wzgl. geograficznym umożliwia niezmiernie szybkie ze względu na skoncentrowany system kontowy odnalezienie kont bez potrzeby uciekania się do skorowidzów i rejestrów.

Spotykamy się niekiedy z twierdzeniem, że przy systemie kartotekowym narażeni jesteśmy na zaginięcie kont. Ten zarzut pozbawiony jest wszelkich podstaw. Bo jeśli chodzi o zaginięcie kont, mogą one zginąć również z księgi oprawnej, a nawet może zginąć cała księga, zawierająca dziesiątki kont. Gdyby naprawdę zaszedł wypadek zaginięcia konta, istnieje możliwość jego restytucji, skoro posiadamy jego wierną odbitkę w postaci dziennika.

Nie sposób omówić w krótkim referacie wszystkich cech tak dodatnich jak i ujemnych systemu przebitkowego. Posłużę się tylko jednym charakterystycznym przykładem z KKO m. Gdyni. KKO m. Gdyni posługuje się systemem przebitkowym we wszystkich działach operacji od 1929 roku. Okazał się on bardzo celowym, przejrzystym i praktycznym, dając kasie nieocenione usługi.

Obrót ogólny w KKO m. Gdyni za ostatnie 5 lat wynosił po jednej stronie księgi głównej jeden miliard dwieście czterdzieści trzy miliony złotych. W tymże czasie zaksięgowano trzy miliony trzydzieści trzy tysiące pozycji. Do zaksięgowania wspomnianych pozycji musiano by zużyć około 600 dzienników amerykańskich o 20 kontach bilansowych wymiaru 46 × 68 cm. Jeśli waga jednego oprawnego dziennika wyraża się cyfrą 7,3 kg, to waga 600 dzienników wynosić będzie 4.380 kg. Uzupełnieniem dzienników są księgi pomocnicze. Na uskutecznienie w nich wymienionych ilości zapisów, trzeba by zużyć materiału księgowego o wadze 5.600 kg., czyli razem około 10.000 kg., czyli około 10 ton. Otwarta pozostałaby jeszcze kwestia przechowania tak olbrzymiego mate-

rialu, wymagającego archiwów wielkich rozmiarów, których niestety kasa nie posiada i na które nikt z nas pozwolić sobie nie może. System przebitkowy i kartotekowy walnie przyczynił się do rozwiązania wspomnianej kwestii, gdyż zużywa materiału księgowego zaledwie 1/5 w stosunku do ilości ksiąg i foliałów w dawnym systemie.

Pojęcie nowoczesnej organizacji kasy opierać się powinno na porządku, odpowiednim podziale pracy i niezawodnej kontroli. Nowoczesna organizacja kasy oparta na zasadach naukowych daje nielada zdobycze, jak codzienne uzgadnianie księgowości, sporządzanie dziennych bilansów i zdolność buchalterii do natychmiastowych sprawozdań. Kwestia posiadania w kasie codziennego bilansu, a nie raz na miesiąc, jest nieodzowną koniecznością. Instytucje, które zreorganizowały swój aparat buchalteryjny, sporządzająienne bilanse nietylko dla wygody kierownictwa. Bilans dzienny odgrywa podwójną rolę, jednocześnie kontroluje i służy celom sprawnego i dobrego funkcjonowania instytucji.

Uzupełnieniem księgowości przebitkowej, polegającej na mechanizacji pracy ręki ludziej, są maszyny do liczenia i mnożenia wykonywujące wszystkie cztery działania oraz zwykłe maszyny do pisania z przyrządem do frontowego zakładania papieru i stałego przytrzymywania dzienników i kalki, tak że wykonywanie na nich prac buchalteryjnych daje dobre wyniki. Ze względu na wymianę karetki mogą spełniać dwojaki cel: raz być maszyną buchalteryjną, drugi zaś korespondencyjną. Są one dostępne nawet dla całkiem małych kas, gdyż cena ich nie jest wyższa od zwykłych maszyn do pisania.

Dążąc do reorganizacji jakiegokolwiek bądź przedsiębiorstwa, a w szczególności instytucji finansowej, należałoby pamiętać, że reorganizacja nie może być dokonana z dziś na jutro przez przekreślenie dawnych, a wprowadzenie nowych metod działania. Reorganizacja może być przeprowadzona tylko etapami. Poprzedzić ją muszą skrupulatne badania, musi ona nastąpić według z góry do wielkości przedsiębiorstwa dobrze przemyślanego planu. Wiemy z doświadczenia, że każda nowość w przedsiębiorstwie z trudem się przyjmuje. Konserwatywnie usposobiony pracownik odnosił i odnosić się będzie do każdej modernizacji krytycznie i nieufnie. Posunie on się nawet do tego stopnia w swoim konserwatyźmie, że działać będzie w kierunku odwrotnym, by wykazać kierownictwu jak najgorsze i zgubne skutki unowocześnienia księgowości czy też techniki biurowej.

Obok dobrze zorganizowanej księgowości, która jest duszą przedsiębiorstwa, ważną rolę odgrywają także formularze, asygnaty kasowe, noty memoriałowe, listy, awizy itp. Szeroko zastosowany system numeracyjny i różnego rodzaju kolorów jest wielkim ułatwieniem orientacyjnym nietylko dla pracownika kasy, lecz także dla klienta.

Nowoczesna organizacja pracy winna znaleźć swe odbicie także w registraturze akt kredytowych i korespondencji. Szerokie zastosowanie teczek do zawieszania na grzbietach, połączone z numeracją liter i cyfr, ułatwia niezwykle szybkie odszukanie

akt danego klienta nawet przez pracownika niewtajemniczonego w te sprawy.

W ostatnich czasach pojawiła się w handlu znaczna ilość maszyn księgujących najróżniejszych systemów. Za pomocą potężnej reklamy usiłują sprzedawcy zdobyć dla swych narzędzi między innymi również warsztaty pracy komunalnych kas oszczędności. Jak powyżej wspominałem, na zmaszynizowanie niektórych tylko działów operacyj mogą sobie pozwolić jedynie kasy większe i o żywych obrotach. Ze względów zasadniczych nie należałoby jednakże zmaszynizować wszystkich działów, a tylko najruchliwsze, jak wkłady oszczędnościowe, rachunki bieżące i czekowe oraz dział weksli zdyskontowanych.

Jedyną maszyną księgującą na świecie, posiadającą urządzenia do pisania w książeczkach oszczędnościowych, jest maszyna saldująca „National”. Ma ona między innymi w wysokim stopniu usprawnione działanie liczników, wykluczające pomyłki i cały szereg innych niedokładności i błędów, jakie mogą zachodzić przy innym sposobie księgowania, to też słusznie zasługuje ona na wyróżnienie jako maszyna kontrolno - księgująca. Uzyskujemy nią naprawdę najmniejszym wysiłkiem jak największe rezultaty. Za przyciśnięciem kilku klawiszy, bez układania druków i kalki przy pomocy przyrządu elektrycznego otrzymujemy równocześnie zaksięgowaną i wysaldowaną książeczkę oszczędnościową, konto klienta, asygnatę kasową i dziennik oraz w specjalnych licznikach cyfry statystyczne, jak ilość wystawionych książeczek oszczędnościowych i ilość zaksięgowanych pozycji, przy czym druk odbywa się czterokrotnie w oryginale. Dodać wypada, że nie tylko w dziale wkładów oszczędnościowych daje wyższą sprawność buchalteryjną. Z powodzeniem może ona być również użyta do prac kontokorentowych. W miejsce zaksięgowanej i wysaldowanej książeczki oszczędnościowej, otrzymujemy przy operacjach kontokorentowych zadrukowane i wysaldowane awizo dla klienta, które w stosunkach handlowych ma nielada znaczenie. Klient bowiem po każdej dokonanej z kasą transakcji otrzymuje rzeczywisty stan swego konta, co bezwzględnie wymaga zaufania klienta do kasy.

Maszyna wyposażona w specjalne urządzenie chroni od oszukańczych manipulacji. — Rejestruje ona każde poruszenie licznika, który jest pod zamknięciem. Po skończonej pracy dyktuje saldo, jakie winno być w posiadaniu kasjera i segreguje zaksięgowane pozycje, jakich w ciągu dnia dokonano na poszczególne grupy bilansowe. Dalszą zaletą maszyny jest automatyczne przez nią wybijanie gwiazdek w wolnych miejscach przed cyframi. Usunięcie takiej gwiazdki i wstawienie w jakikolwiek sposób innej cyfry jest praktyczną niemożliwością. Maszynę obsługiwać może jedynie ten urzędnik, który wyposażony został w specjalny klucz, bez którego maszyna nie działa i którego symbol automatycznie drukuje, tak, że w każdej chwili mamy możliwość sprawdzenia, kto zapis uskutečnił.

Franciszek Linke.
dyr. KKO w Gdyni.

Centralna Małopolska Kasa Oszczędności we Lwowie.

Na mocy ustawy z dnia 9 kwietnia 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 29, poz. 256) Galicyjska Kasa Oszczędności we Lwowie została przekształcona na instytucję o charakterze publiczno - prawnym pod nazwą „Centralna Małopolska Kasa Oszczędności we Lwowie“.

Celem powiększenia kapitałów własnych Kasy, wspomniana ustawa zapowiada utworzenie kapitału udziałowego, składającego się z nieograniczonej ilości udziałów. Udziały te mają być imienne i mogą być nabywane przez związki samorządowe oraz komunalne kasy oszczędności z obszaru działania Kasy. KKO posiadać winny udziały Kasy w wysokości 10% stanu funduszu zasobowego, przy czym kasy, których fundusze zasobowe przewyższają kwotę 5.000.000.— zł, nie są obowiązane do posiadania udziałów na kwoty ponad 500.000.— zł.

Minister Skarbu zostaje upoważniony do udzielenia za wkłady oszczędnościowe złożone w Kasie poręki państwowej do wysokości 40.000.000.— zł. Wkłady oszczędnościowe Kasy mają charakter lokat z bezpieczeństwem prawnym.

Na podstawie pożyczek, udzielonych związkom samorządowym, ich przedsiębiorstwom i zakładom, Kasa uprawniona jest do emitowania obligacji komunalnych. Obligacje te mają wszelkie prawa papierów posiadających bezpieczeństwo pupilarne (prawne).

Kasa zwolniona jest od podatków państwowych i samorządowych z wyjątkiem podatku gruntowego i od nieruchomości.

Zarządzeniem Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych z dnia 17 lutego 1939 roku (Monitor Polski Nr 54 z dn. 7 marca 1939 r., poz. 94) został nadany statut Centralnej Małopolskiej Kasie Oszczędności we Lwowie. Majątek, prawa i zobowiązania Galicyjskiej Kasy Oszczędności we Lwowie stają się majątkiem, prawami i zobowiązaniami Centralnej Małopolskiej Kasy Oszczędności we Lwowie.

Terytorialny zakres działania Kasy obejmuje województwa: krakowskie, lwowskie, stanisławowskie i tarnopolskie. Na tym też obszarze Kasa może za zezwoleniem Władzy Nadzorczej otwierać oddziały. Jeśli chodzi natomiast o wkłady i lokaty to Kasa uprawniona jest do przyjmowania ich również i z poza tego obszaru. Kasa za swe zobowiązanie odpowiada całym majątkiem. Ponadto wkłady oszczędnościowe korzystają z poręki Skarbu Państwa do wysokości 40.000.000.— zł, która udzielona została przez Ministra Skarbu listem gwarancyjnym z dnia 31 maja 1938 r. L. D. II — 12960/4/38.

Kapitał udziałowy Kasy składa się z nieograniczonej ilości udziałów po 1000.— złotych. Udziały te są imienne, a właściciele ich nie odpowiadają osobście za zobowiązania Kasy. Przeniesienie własności udziałów może nastąpić jedynie za zgodą Rady Kasy.

Władzami Kasy są: Walne Zgromadzenie, Rada, Dyrekcja i Komisja Rewizyjna.

Walne Zgromadzenie składa się z 60 osób pełniących swe funkcje przez 6 lat. W skład Walnego Zgromadzenia wchodzi:

1) 30 członków wybranych przez Towarzystwo Galicyjskiej Kasy Oszczędności,

2) 24 członków wybranych przez Walne Zgromadzenie Związku Komunalnych Kas Oszczędności we Lwowie spośród osób wchodzących w skład organów ustrojowych komunalnych kas oszczędności,

3) 3 członków wybranych przez Zarząd Związku Miast Małopolskich,

4) 3 członków wybranych przez Zarząd Związku Powiatów Rzeczypospolitej Polskiej reprezentujących powiatowe związki samorządowe z obszaru działalności Kasy.

Co dwa lata ustępuje trzecia część członków w każdej grupie, a w miejsce ich wstępują, jeśli chodzi o grupę pierwszą — członkowie kooptowani przez pozostałą część członków wybranych przez Towarzystwo Galicyjskiej Kasy Oszczędności we Lwowie, a w pozostałych grupach członkowie nowoWybrani. W pierwszych dwóch terminach ustępujących członków wyznacza się przez losowanie, w następnych wstępują członkowie według starszeństwa wyboru.

Rada Kasy składa się z 12 członków i 3 zastępców wybieranych na lat 6 przez Walne Zgromadzenie. Co dwa lata ustępuje trzecia część członków Rady i zastępców, a w miejsce ich wstępują nowoWybrani. W pierwszych dwóch terminach ustępujących członków wyznacza się przez losowanie, — w następnych wstępują członkowie według starszeństwa wyboru. Członkowie Rady i pracownicy Kasy mogą korzystać w Kasie tylko z kredytów zabezpieczonych rzeczowo. Do udzielenia tego kredytu niezbędna jest jednomyślna uchwała Dyrekcji. Podobny przepis dotyczy również Dyrekcji, z tą jedynie różnicą, że zezwolenia na udzielenie kredytu udziela Rada Kasy.

Jeśli chodzi o zakres działalności Kasy to w porównaniu z komunalnymi kasami oszczędności został on rozszerzony o parę punktów, mianowicie: 1) Kasa uprawniona jest między innymi do udzielania związkom samorządowym, związkom międzykomunalnym, ich przedsiębiorstwom i zakładom długoterminowych amortyzacyjnych pożyczek gotówkowych lub w obligacjach, 2) emitowanie obligacji na podstawie długoterminowych pożyczek amortyzacyjnych, udzielonych przez Kasę związkom samorządowym, związkom międzykomunalnym, ich przedsiębiorstwom i zakładom, 3) zaciąganie kredytów w kraju i zagranicą, 4) pośredniczenie w uzyskiwaniu w innych instytucjach finansowych pożyczek dla związków samorządowych, związków międzykomunalnych oraz ich przedsiębiorstw i zakładów.

Kasa udziela pożyczek w obligacjach związkom samorządowym i związkom międzykomunalnym, zakładom i przedsiębiorstwom, w których uczestniczą związki samorządowe, na inwestycje oraz spłatę uciążliwych zobowiązań. Pożyczki te winny być zabezpieczone bądź na wpływach podatkowych i innych wpływach o charakterze publiczno - prawnym bądź na nieruchomościach, bądź na dochodach zakładów i przedsiębiorstw samorządowych lub też zakładów i przedsiębiorstw w których związki samorządowe uczestniczą.

Na podstawie pożyczek komunalnych Kasa ma prawo emitować obligacje, opiewające na okaziciela. Ogólna suma emitowanych obligacji nie może nigdy

być wyższą od ogólnej sumy wierzytelności Kasy z tytułu udzielonych pożyczek komunalnych, które służą na zabezpieczenie tych obligacyj. Na poczet pokrycia obligacyj nie mogą być wliczane należności powstałe z zaległych rat umorzenia. Spłata obligacyj oraz wypłata kuponów zabezpieczone są wierzytelnościami z tytułu pożyczek komunalnych w obligacjach oraz całym majątkiem Kasy. W celu zapewnienia terminowego oprocentowania i spłaty kapitału obligacyj tworzy się: 1) fundusz umorzenia obligacyj, 2) fundusz na wypłatę kuponów, 3) specjalną rezerwę obligacyj.

Jeśli chodzi o operacje kredytu krótkoterminowego, to statut Kasy zawiera kilka zastrzeżeń, mianowicie: 1) ogólna kwota udzielonych przez kasę niezabezpieczonych rzeczowo kredytów i pożyczek z wyłączeniem kredytów redyskontowych dla KKO — nie może wynosić więcej jak 50% wkładów i kapitałów własnych, 2) łączne zadłużenie w Kasie osoby fizycznej lub prawnej o charakterze prywatno prawnym z tytułu kredytów i pożyczek krótkoterminowych nie może przekraczać 5% kapitałów własnych Kasy, 3) ogólna suma udzielonych przez Kasę gwarancji nie może przekraczać 25% kapitałów własnych Kasy.

Bilans roczny netto za r. 1938 Centralnej Małopolskiej Kasy Oszczędności we Lwowie zamyka się sumą zł 44.205.887,22 (bez sum pozabilansowych), a wraz z sumami poza bilansowymi kwotą zł 66.740.709,25. Rachunek strat i zysków na 31 grudnia 1938 r. zamyka się sumą zł 3.157.240,01 i wykazuje nadwyżkę za rok sprawozdawczy w sumie zł 198.420,86.

Kapitały własne Kasy wynosiły na ultimo 1938 r. sumę zł 6.297 tys. Na kapitały te składały się:

	1937 r.	1938 r.
	w tys. zł.	
Fundusz rezerwowy	4.340	4.500
Rezerwa kursowa	300	300
Fundusz wyrównawczy	653	876
Rezerwa na należności wątpl.	215	215
Fundusz amortyz. nieruch.	155	208
Nadwyżka bilansowa	319	198
	5.982	6.297

Jak widać z powyższego kapitały własne w ciągu roku sprawozdawczego wzrosły o 315 tys. zł. Najznaczniejszy przyrost wykazuje fundusz wyrównawczy, na drugim miejscu stoi fundusz rezerwowy i na trzecim fundusz amortyzacji nieruchomości. Dwa składniki kapitałów własnych nie uległy zmianie, mianowicie: rezerwa kursowa i rezerwa na należności wątpliwe.

Jeśli chodzi o kapitały obce, to wzrosły one z sumy zł 36.189 tys. do kwoty zł 37.465 tys. Na kapitały obce składają się:

	1937 r.	1938 r.
	w tys. zł.	
Wkłady oszczędnościowe	34.210	31.711
Rachunki bieżące i czekowe	317	523
Lokaty KKO	944	2.978
Dyskonto akceptów Bku Akcp.	—	503
Zastaw papierów wartościowych	1	1.005
Różne	717	745
	36.189	37.465

Porównując stan poszczególnych r-ków kapitałów obcych z końca roku 1937 i 1938, notujemy odpływ wkładów oszczędnościowych na sumę zł 2.499 tys. Źródłem tego odpływu jak wiadomo są wypadki marcowe i wrześniowe roku ubiegłego. Należy zauważyć, że równocześnie z odpływem wkładów nastąpiło zwiększenie salda r-ków bieżących i czekowych.

Lokaty KKO w Kasie wzrosły z kwoty 944 tys. zł do sumy 2978 tys. zł, czyli o kwotę 2.034 tys. zł. Jak widać wzrost to jest poważny i tłumaczy się stworzeniem korzystnych dla KKO warunków do lokowania rezerw.

Ogólnie biorąc kapitały obrotowe Kasy wynosiły na ultimo roku ubiegłego 43.762 tys. zł i w porównaniu z rokiem 1937 (42.171 tys. zł) wzrosły o 1.591 tys. zł.

Akcja kredytowa z roku 1938 została mniej więcej utrzymana na poziomie roku 1937.

	1937 r. stosunek		1938 r. stosun.	
	w tys. zł	%	w tys. zł	%
Pożyczki hipoteczne	12.817	38,3	12.831	38,3
Należności z tytułu ukła-				
dów konwersyjnych	10.767	32,1	10.591	31,6
Weksle	7.415	22,1	6.933	20,6
Pożyczki terminowe	1.210	3,6	1.953	5,8
Pożyczki komunalne				
na skrypty dłużne	367	1,1	366	1,1
Banki i KKO Loro oraz				
rki bież. otw. kredytu	476	1,4	238	0,7
Różne należności	469	1,4	645	1,9
	33.521	100,0	33.557	100,0

Pożyczki hipoteczne i terminowe wykazują wzrost: pierwsze o 14 tys. zł, drugie o 743 tys. zł. Natomiast zmalał stan rku należności z układów konwersyjnych o 176 tys. zł, weksli o 482 tys. zł, Banków i KKO Loro oraz r-ków bież. otw. kredytu o kwotę 238 tys. zł.

Dokładny obraz stanu kredytów wekslowych w latach od 1935 do 1938 roku włącznie przedstawia poniższe zestawienie:

	Stan kredytów w lata: h							
	1935		1936		1937		1938	
	tys. zł	%	tys. zł	%	tys. zł	%	tys. zł	%
Weksle bieżące	5137	32	3738	37	4101	55	3889	55
w tym								
dyskontowe	3147	61	2209	59	2120	52	1950	50
pożyczek wekslowe	1990	39	1529	41	1981	48	1939	50
Weksle przedterm.	2173	14	510	5	42	1	106	3
w tym								
dyskontowe	829	38	152	30	15	36	44	43
pożyczki wekslowe	1344	62	358	70	27	64	62	57
Weksle w skardze	8664	54	5909	58	3272	44	2938	42
w tym								
dyskontowe	3048	35	1956	33	975	28	830	29
pożyczki wekslowe	5616	65	3953	67	2347	72	2108	71
Razem	15974	100	10157	100	7415	100	6933	100

Na przestrzeni ostatnich czterech lat kredyt wekslowy ulegał stałemu zmniejszeniu. Z kredytu tego w roku 1938 na weksle bieżące przypadało 55%, na przeterminowane 3% i na weksle w skardze 42%.

Kredyt wekslowy w roku sprawozdawczym poważnie skierowany był na popieranie przemysłu, handlu i ruchu budowlanego oraz zasilanie KKO Małopolski kredytami redyskontowymi.

Rok sprawozdawczy Centralna Małopolska Kasa Oszczędności we Lwowie zamknęła po uwzględnieniu wszelkich odpisów, nadwyżką w kwocie zł 198.420,86. Wyniki te należy uznać za dobre zważywszy szczególnie, że rok 1938 nie był rokiem najlepszym dla aparatu kredytowego ze względu na znane wypadki polityczne.

T. Lepkowski.

Dziesięciolecie Związku KKO w Katowicach.

Rok 1938 zamyka okres dziesięcioletniej działalności Związku KKO w Katowicach. Szczęśliwe wydarzenia polityczne w roku 1938 rozszerzyły zakres terytorialnej działalności Związku. Zrzesza on obecnie 22 Komunalne Kasy Oszczędności.

W roku 1938 działalność Związku była szczególnie intensywna. Normalne czynności w wykonaniu nałożonych przez prawo o KKO obowiązków z jednej strony, przyłączenie KKO Odzyskanych Ziem Śląska Cieszyńskiego z drugiej, inicjatywa w kierunku zacieśnienia współpracy Kas między sobą z trzeciej, oto ramy, w których rozwijała się działalność Związku w roku ubiegłym.

Czynności rewizyjne i instrukcyjne były najgłębszą troską Związku. Czynności te absorbowwały aparat Związku i pochłonęły

na prace rewizyjne	375 dni
na prace instrukcyjne	131 „

Równoległe z pracami rewizyjnymi w terenie Związek brał żywy udział w opracowywaniu wspólnie z innymi Związkami instrukcyj dotyczących działalności KKO. W listopadzie 1938 r. Związek urządził 2 dniowy kurs dla księgowych, na którym omówione zostały szczegółowo sprawy prowadzenia ksiąg i sporządzania bilansów. Działalność instrukcyjną Związek prowadził poza tym przez inspektorów w toku rewizji i lustracji oraz przez ogólne zarządzenia drogą okólników. W wyniku tej działalności ujednoczono technikę zamknięć rocznych, wprowadzając w miejsce inwentarzy w formie księgi wykazy wiązane w całość po sporządzeniu. Wpływa to na szybkość techniki zamknięć, gdyż praca jest lepiej podzielna i można jednocześnie opracowywać różne działy inwentarza.

W dziedzinie zacieśnienia współpracy Kas rok 1938 przyniósł szczęśliwe rozwiązanie dwóch inicjowanych przez Związek zagadnień: wypłat wkładów między Kasami i dodatkowych funduszków gwarancyjnych. Przyłączenie Kas Odzyskanych Ziem Śląska Cieszyńskiego nałożyło na Związek szczególnie ciężkie obowiązki, absorbując na szereg tygodni cały personel Związku. Wysiłki te jednak zostały nagrodzone szybkim uporządkowaniem spraw Kas i doprowadzeniem do tego stanu zdeorganizowanej administracji, że Kasy pracowały bez dnia przerwy w działalności.

W roku sprawozdawczym zostało zrealizowane zagadnienie wzajemnego honorowania książeczek oszczędnościowych przez wprowadzenie do obrotu podróжных książeczek oszczędnościowych.

System wypłat i formę książeczki Związek opracował już na początku roku. W ostatnim kwartale roku sprawozdawczego książeczki zostały dopuszczone do obiegu.

Do obrotu podróжными książeczkami oszczędnościowymi zostały dopuszczone wszystkie KKO Województwa Śląskiego i ich oddziały. Z pozostałych Kas do obrotu przystąpiły:

19 Kas należących do Związku KKO we Lwowie,	
23 „ „ „ „ „ w Poznaniu,	
30 „ „ „ „ „ w Warszawie.	

W ten sposób wypłaty z podróжных książeczek oszczędnościowych mogą nastąpić w 105 miejscowościach Polski.

Ostatnio Związek KKO w Poznaniu przystąpił do wprowadzenia na swoim terenie działania, podróжных książeczek oszczędnościowych wzoru naszego Związku.

Niezależnie od obrotu podróжными książeczkami oszczędnościowymi, wszystkie zrzeszone w naszym Związku Kasy przystąpiły do wypłat z turystycznych książeczek oszczędnościowych, wprowadzonych przez KKO zrzeszone w Związku KKO we Lwowie. W ten sposób zacieśniona zostaje współpraca KKO na obszarze całego Państwa.

Uchwałą Walnego Zgromadzenia z dnia 25 kwietnia 1938 r. powołany został do życia Fundusz Wzajemnej Pomocy Śląskich Komunalnych Kas Oszczędności. Na podstawie tej uchwały, Kasy wniosły na Fundusz 1.327.397,22 zł tj. 1% wkładów. Za lokatę Kas został zakupiony portfel 5½% obligacji komunalnych Banku Gospodarstwa Krajowego nom. wart. 1.638.762 zł. Obligacje pozostają własnością Kas, a Fundusz ma prawo nimi administrować. Od lokat Fundusz płaci Kasom 6% w stosunku rocznym.

Nieomal niezwłocznie po utworzeniu Fundusz przeszedł próbę życiową w ciężkich dniach września 1938 r. Próba wykazała konieczność istnienia środka interwencyjnego, jakim jest Fundusz, i podkreśliła znaczenie pomocy finansowej, udzielanej z Funduszu.

W dniach od 27 do 30 września 1938 r. z Funduszu przyznano 835.000 zł pożyczek na wypłatę wkładów, z czego Kasy podjęły 375.000 zł. Wszystkie pożyczki zostały spłacone przed terminem płatności.

Znaczenie pomocy w formie pożyczek z Funduszu było wielkie, zwłaszcza w momentach, gdy pomoc udzielana musiała być natychmiast w ciągu kil-

ku godzin, które w okresie naporu wkładców mają znaczenie decydujące.

Wydatki na administrację Funduszu wyniosły tylko sumę 1.500 zł w formie zwrotu dla Związku za pracę techniczną personelu. Cały czysty zysk w sumie zł 3.951,37 został użyty na utworzenie funduszu specjalnego.

Niezależnie od pomocy finansowej Funduszu w czasie naporu wkładców, Kasy rozwinęły własną pomoc własną. Z głębokim uznaniem podkreślić należy ten fakt, że Kasy dotknięte w mniejszym stopniu naporem wkładców, przysły z pomocą tym Kasom, w których napór wkładców jest wielki. Świadczy to o zrozumieniu solidarności zrzeszonych Kas.

W dniu 25 marca 1939 r. odbyło się w Katowicach doroczne Walne Zgromadzenie Związku. Walne Zgromadzenie przyjęło do wiadomości sprawozdanie Zarządu i udzieliło Zarządowi pokwitowania z działalności za rok 1938. W wyborach uzupełniających zostali powołani do Zarządu Związku: Dyr.

Jan Macura na członka Zarządu (ponownie) i Dyr. Ludwik Skrzypek na zastępcę członka Zarządu (ponownie). Do Komisji Rewizyjnej wybrano: pp. Dyr. Jana Kędziora (ponownie), burm. Ferdynanda Popka i insp. Fr. Bacika na członków, R. Ogorzała i Dr. W. Przybyłę na zastępców.

Związek i zrzeszone Kasy wykazały wielką ofiarność na cele Obrony Narodowej. Walne Zgromadzenie upoważniło Zarząd na rok bieżący do zebrania od zrzeszonych Kas kwoty zł 50.000 na budowę ścigacza morskiego oraz do przeznaczenia z nadwyżki budżetowej Związku kwoty zł 4.000, na tenże cel. Kwota 50.000 zł dotychczas już wpłynęła.

Rola Związku w roku bieżącym jest wyjątkowo trudna. Stoi on na najbardziej zagrożonej granicy Państwa. Walne Zgromadzenie podkreśliło wolę Kas spełnienia obowiązku z taką sumiennością, aby całość Państwa z terenu ziemi śląskiej mogła brać przykład siły, wytrwania i obowiązku.

Es.

Ze Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie

Dnia 22 kwietnia rb. w Łodzi w sali Rady Miejskiej m. Łodzi odbyło się zwyczajne Walne Zgromadzenie Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie. W Zgromadzeniu wzięło udział 98 delegatów reprezentujących 92 kas oszczędności. Ponadto obrady zaszczyli swą obecnością przedstawiciele centralnych władz nadzorczych, miejscowych władz administracyjnych i samorządowych, reprezentanci centralnych instytucyj finansowych i zaprzyjaźnionych organizacyj.

Obrady rozpoczęto o godz. 11-ej powołując na przewodniczącego delegata KKO m. Łodzi p. Prezydenta J. Kwapińskiego.

Przed przystąpieniem do spraw objętych porządkiem dziennym przyjęto jednogłośnie rezolucję treści następującej:

„Przedstawiciele Komunalnych Kas Oszczędności, zrzeszonych w Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, zebrani na Walnym Zgromadzeniu tego Związku w Łodzi w dniu 22 kwietnia rb. stwierdzają, że:

1) w obliczu dziejowej wagi wydarzeń Komunalne Kasy Oszczędności uważają za swój naczelnny obowiązek z wielokrotnieniem wysiłku, zmierzającego poprzez realizację przepisanych im zadań do wzmożenia potencjału gospodarczego Polski,

2) Komunalne Kasy Oszczędności oddają na rzecz powodzenia Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej cały swój aparat, doświadczenie i zaufanie w szerokiej warstwach społeczeństwa, uważając ją za walor o najwyższej rentowności“.

Z kolei wysłuchano szczegółowego sprawozdania z działalności Związku w roku 1938, wygłoszonego przez Prezesa Związku p. Zg. Chudzyńskiego.

Sprawozdanie to, łącznie ze sprawozdaniem rachunkowym przyjęto do wiadomości, udzielając, zgodnie z wnioskiem Komisji Rewizyjnej, absolutorium dla Zarządu Związku.

Budżet Związku na rok 1939 przyjęto bez zmian według przedłożonego przez Zarząd Związku projektu. Budżet ten przewiduje następujące wpływy i wydatki Związku.

Wydatki.

1. Walne Zgromadzenie	1.500,—
2. Komisja Rewizyjna	350,—
3. Prezes, Zarząd i Komisje	11.000,—
4. Personel	135.000,—
5. Świadczenia socjalne i Fundusz Odprawowy	18.000,—
6. Wyjazdy służbowe	6.000,—
7. Składki	3.000,—
8. Biblioteka, prenum. pism i wydawn.	1.000,—
9. Porto i telefony	6.000,—
10. Książki, druki i mat. piśm.	3.000,—
11. Różne drobne	3.000,—
12. Lokal, światło i opał	14.000,—
13. Rewizje	50.000,—
14. Propaganda	65.000 *)
15. Nadzór Państwowy	31.000,—
16. Kurs	3.000,—
17. Wydatki nadzwyczajne	1.000,—
18. Amortyzacja ruchomości	1.500,—
19. Stypendia	2.000,—
20. Nadwyżka	1.650,—
	357.000,—

*) w tym: rzeczowe zł 57.000,—
osobowe zł 8.000,—.

Dochody.

1. Składki członkowskie	284.000,—
2. Opłaty za nadzór państwowy	31.000,—
3. Odsetki i inne dochody	5.000,—
4. Opłaty za kurs	2.000,—
5. Subwencje	10.000,—
6. Wpływy na propagandę	25.000,—
	357.000,—

Upoważniono przy tym Zarząd do przeprowadzenia virement w budżecie oraz do ewentualnego przekroczenia budżetu w ramach zrealizowanych wpływów nie wyżej jednak jak o 10%.

W związku z budżetem ustalono skalę składek członkowskich na rzecz Związku. Składkę członkowską, zgodnie z wnioskiem Zarządu, ustalono na poziomie roku zeszłego. Skala składek członkowskich ustalona w proporcji do sumy bilansu netto poszczególnych KKO wynosi:

Od pierwszego pełn. lub zaczętego mil. zł sumy bilans. —	1,5 ⁰ / ₀₀
„ drugiego „ „ „ „ „ „ „ —	1,3 ⁰ / ₀₀
„ trzeciego „ „ „ „ „ „ „ —	1,1 ⁰ / ₀₀
„ czwartego „ „ „ „ „ „ „ —	0,70 ⁰ / ₀₀
„ piątego „ „ „ „ „ „ „ —	0,60 ⁰ / ₀₀
„ każdego dalszego „ „ „ „ „ „ „ —	0,40 ⁰ / ₀₀

Składkę minimalną ustalono na zł. 200.—, a maksymalną łącznie z dodatkiem na propagandę — na zł. 100.000.—.

Do wymiaru składki członkowskiej zasadniczej ustalono jak i w roku poprzednim 15% dodatek na udział w kosztach propagandy centralnej.

Nadto, jeśli chodzi o kasy posiadające ponad 1.000.000 zł. sumy bilansowej ponosić one będą specjalne dodatkowe opłaty na pokrycie kosztów Związku, wynikających z opłacania nadzoru państwowego w wysokości 0,12% sumy bilansowej.

Zgodnie z porządkiem dziennym dokonano uzupełniających wyborów do Zarządu Związku oraz wyborów członków Komisji Rewizyjnej Związku. Do Zarządu Związku na miejsce wylosowanych członków pp: M. Dolanowskiego i T. Fidali, powołano pp. M. Dolanowskiego (powtórnie) oraz H. Trębickiego. Na członków Komisji Rewizyjnej wybrano pp.: J. Przybyszewskiego, A. Bonikowskiego, E. Hertla, na zastępców zaś powołano pp.: L. Jacuńskiego i L. Wysockiego.

Wysłuchano referatu inspektora Związku p. St. Michalskiego p. t. „Wpływ KKO na życie gospodarcze“. Referat ten będzie ogłoszony w „Oszczędności“.

Poza tym Włone Zgromadzenie przyjęło do wiadomości, że Zarząd Związku z przypadającej Kasom prowizji na wymianę pożyczek państwowych na 4% Pożyczkę Konsolidacyjną wpłacił na F. O. N. zł 5.000.—. Jednocześnie Walne Zgromadzenie upoważniło Zarząd Związku do przeznaczenia całej reszty tej prowizji, z chwilą uzyskania jej od Ministerstwa Skarbu, na kupno 5% Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej i złożenie tej Pożyczki jako ofiary na F. O. N.

Kronika ustawodawcza i sądowa

Ważniejsze ustawy i rozporządzenia ogłoszone w Dzienniku Ustaw w kwietniu 1939 r.

Dz. Ust. Nr 29.

poz. 195. Ustawa z dn. 30 marca 1939 r. o komunikacjach w służbie obrony Państwa.

poz. 196. Ustawa z dn. 30 marca 1939 r. o zasiłkach dla rodzin osób odbywających czynną służbę wojskową.

poz. 197. Ustawa z dn. 30 marca 1939 r. o wycofaniu urzędów, ludności i mienia z zagrożonych obszarów Państwa.

Dz. Ust. Nr 30.

poz. 200. Ustawa z dn. 30 marca 1939 r. o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych.

Dz. Ust. Nr 31.

poz. 205. Ustawa z dn. 30 marca 1939 r. o zmianie prawa o postępowaniu wywłaszczeniowym.

Dz. Ust. Nr 32.

poz. 209. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dn. 7 kwietnia 1939 r. o samopomocy rolnej.

Dz. Ust. Nr 33.

poz. 210. Ustawa z dn. 5 kwietnia 1939 r. o pożyczkach premiowych.

poz. 211. Ustawa z dn. 5 kwietnia 1939 r. o pomocy Skarbu Państwa przy niektórych długoterminowych pożyczkach w listach zastawnych Państwowego Banku Rolnego.

poz. 215. Rozporządzenie Ministra i Reform Rolnych oraz Sprawiedliwości z dn. 6 kwietnia 1939 r. o zniesieniu niektórych wojewódzkich urzędów rozjemczych do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich.

Dz. Ust. Nr 34.

poz. 216. Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 28 lutego 1939 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie budowlanym i zabudowaniu osiedli.

Dz. Ust. Nr 36.

poz. 236. Rozporządzenie Ministrów Spraw Wewnętrznych i Skarbu z dn. 31 marca 1939 r. o wykonaniu ustawy z dnia 5 sierpnia 1938 r. o poprawie finansów związków samorządu terytorialnego i o zmianie ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych.

Dz. Ust. Nr 38.

poz. 250. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 27 marca 1939 r. w sprawie uiszczania papierami wartościowymi rękojmi licytacji oraz ceny przybicia przy przymusowej likwidacji gospodarstw wiejskich.

poz. 253. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 20 kwietnia 1939 r. o specjalnych dopłatach drogowych.

Zastępcze ubezpieczenie pracowników KKO.

Zgodnie z art. 6-b ustawy o ubezpieczeniu społecznym obowiązkowi ubezpieczenia w zakresie ubezpieczenia chorobowego i emerytalnego nie podlegają pracownicy związków samorządu terytorialnego oraz pracownicy przedsiębiorstw i zakładów tych związków z tytułu wszelkich zatrudnień, jeżeli na mocy statutu, zatwierdzonego przez władze nadzorcze tych związków: 1) przysługuje im prawo do świadczeń nie mniejszych i na warunkach nie gorszych od przewidzianych w ustawie o ubezp. społ.; 2) uprawnienia te obejmują wszystkich pracowników, którzy by podlegali ogólnemu ubezpieczeniu, a pracują dłużej niż rok w tym samym związku samorządowym, w jego przedsiębiorstwie lub zakładzie.

Na tle tego przepisu powstało zagadnienie, czy pracownicy KKO mogą być objęci ubezpieczeniem zastępczym. Min. Spraw Wewnętrznych wyjaśniło, że sprawa objęcia art. 6-b ustawy z 28.III.1933 r. o ubezp. społ. (Dz. U. poz. 855) pracowników KKO była przed kilku laty przedmiotem wymiany zdań między Mstwem Spr. Wewn. a Mstwem Op. Społ. Rezultatem porozumienia między tymi Ministerstwami było ustalenie poglądu, że pracownicy KKO nie mogą być objęci przepisem cyt. wyżej art. 6-b, ponieważ przepis ten wyraźnie mówi o pracownikach związków samorząd. oraz o pracownikach zakładów i przedsiębiorstw tych związków, KKO zaś nie mogą być uznane za zakłady związków samorząd. w ścisłym tego słowa znaczeniu. Ze sformułowania bowiem całego art. 6-b ustawy o ubezp. społeczn. wynika, że mówiąc o pracownikach przedsiębiorstw i zakładów związków samorząd., ustawa miała na uwadze takie przedsiębiorstwa i zakłady, które wprawdzie jako odrębne jednostki gospodarcze zostały wyodrębnione spod bezpośredniej administracji samorządowej, ale stanowią własność związków samorządowych. KKO, jak to wynika z art. 2 rozp. Prez. R. P. z 24.X.1934 o KKO, aczkolwiek są „zakładami samorządu terytorialnego“ w myśl art. 1 tegoż rozp. Prez. R. P., posiadają jednak osobowość prawa publicznego, odrębną od osobowości związku samorządowego, który je powołał do życia. Jak to dalej wynika z cytowanego art. oraz artykułów następnych tegoż rozporządzenia, związek samorządowy jest wprawdzie związkiem założycielskim, to znaczy jest ustawowo uprawniony do tworzenia nowych przedmiotów prawa, jakimi są KKO, jest też związkiem gwarancyjnym tych kas, ale nie można go jednak uważać za właściciela kasy skoro każda kasa jest odrębnym przedmiotem prawnym. Bez znaczenia jest tu okoliczność, że zwierzchniczymi organami kas są organa, wybrane przez organ stanowiący związku założycielskiego.

Za stanowiskiem, że art. 6-b ustawy o ubezp. społ. nie obejmuje KKO, przemawia wreszcie okoliczność, że w myśl przepisów tego art., warunkiem zwolnienia z ubezpieczenia jest zatwierdzenie odnośnych statutów przez władze nadzorcze związków samorządowych, podczas, gdy władzą nadzorczą KKO w myśl art. 71 cyt. rozp. Prez. R. P. o KKO jest Min. Skarbu“.

Pogląd władz centralnych został zaczepiony na tle konkretnego sporu przez jedną z KKO w drodze skargi do N. T. A.

Wymówienie przez pracodawcę umowy o pracę zawartej z inwalidą.

Artykuł 59 ustawy o zaopatrzeniu inwalidzkim (Dz. U. z 1935 Nr 5, poz. 31) stanowi, że z winy robotnika - inwalidy pracodawca może rozwiązać umowę tylko w wypadkach wskazanych w art. 18 rozp. o umowie o pracę robotników (Dz. U. Nr 35 z 1928, poz. 324).

W sprawie Ksawerego Dz. przeciwko firmie „Zjednoczone Fabryki Maszyn, Kotłów i Wagonów“ L. Z. i F. G. Sp. Akc. w Krakowie powód, interpretując wyżej przytoczone przepisy w skardze powodowej dowodził, że pracodawca może umowę rozwiązać tylko z winy robotnika - inwalidy. Sąd Najwyższy wyjaśnił, że wykładnia powodu jest sprzeczna z brzmieniem ustawy, w której słowo „tylko“ odnosi się do wyliczenia wypadków winy, nie zaś do wyliczenia wypadków rozwiązania umowy pracy. Ustawa o zaopatrzeniu inwalidzkim nie zmienia prywatno - prawnego charakteru umów pracy, zawartych przez inwalidów z pracodawcami, obowiązującymi do zatrudniania inwalidów. Brak więc jakichkolwiek podstaw do przyjęcia, że umowa pracy, zawarta z inwalidą, pracownikiem, nie może ulec rozwiązaniu przez wypowiedzenie, tym bardziej, że rozporządzenie wykonawcze wyraźnie przewiduje ten wypadek rozwiązania umowy o pracę z inwalidą (§ 202 — Dz. U. z r. 1935 poz. 32). Kwestię odszkodowania rozstrzyga przepis art. 20 rozp. o umowie o pracę robotników, jak to przyjął zaskarżony Wyrok Sądu Okręgowego.

W myśl powyższych wskazań Sąd Najwyższy skargę kasacyjną oddalił, orzekając, że:

„Umowa o pracę, zawarta z inwalidą, może być, jak każda inna umowa o pracę, rozwiązana przez wypowiedzenie ze strony pracodawcy“.

Orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 19.I.1938 Nr C. II. 1760/37.

Zbiór Orzeczeń Sądu Najwyższego za 1938 r. Zeszyt XI Nr kol. 501.

Kronika krajowa

Audiencja Komitetu Budowy Szkoły Pilotów w Lublinie na Zamku Królewskim w Warszawie.

Dnia 5 b. m. delegacja Komitetu Budowy Szkoły Pilotów im. Marszałka Śmigłego - Rydza, fundowanej przez pracowników KKO w Polsce, została przyjęta na Zamku, dokąd udała się w celu zaproszenia Pana Prezydenta Rzeczypospolitej na uroczyste poświęcenie Szkoły, mające się odbyć w Lublinie w dniu 4 czerwca r. b.

W skład delegacji weszli pp.: Fr. Świdorski, przewodniczący, oraz członkowie — Br. Siedlecki, M. Stempkowski —

z Warszawy i dyr. Marian Wagner ze Lwowa, dyr. Marian z Katowic.

Zgromadzenie Akcjonariuszów Polskiego Banku Komunalnego S. A. w Warszawie.

W dniu 27 kwietnia r. b. odbyło się doroczne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów Polskiego Banku Komunalnego S. A. w Warszawie.

Zgromadzenie w zastępstwie nieobecnego prezesa Rady Nadzorczej p. Piorta Drzewieckiego zagał wiceprezes Rady

p. M. Dolanowski i po ogólnym scharakteryzowaniu sytuacji, zakomunikował, że władze Banku postanowiły zakupić Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej na pół miliona złotych oraz złożyć jednorazową ofiarę na F. O. N. w wysokości 100.000 zł. Oświadczenie to zebrani przyjęli żywymi oklaskami.

Na przewodniczącego Zgromadzenie powołało starostę pow. warsz. p. Fr. Godlewskiego, po czym nac. dyrektor p. Śliwiński podkreślił ważniejsze momenty działalności Banku, stwierdzając pomyślny stan interesów instytucji, która z b. skromnymi środkami zaczawszy przed 20 laty swą pracę, rozwijała się z roku na rok, powiększyła wielokrotnie kapitały własne i stale rozszerzała zakres swych operacji z samorządami, udzielając im kredytów zarówno krótkoterminowych, jak długoterminowych w postaci własnych obligacji. Z kredytów Banku w poważnych rozmiarach korzystały również komunalne kasy oszczędności. Polski Bank Komunalny w 20-ym roku swej działalności może się wykazać poważnym dorobkiem na polu współpracy z samorządami i ich instytucjami.

Walne Zgromadzenie jednogłośnie przyjęło sprawozdanie Zarządu Banku za rok 1938, zamknięte bilansem w sumie zł 95.310.194,60 i jednogłośnie udzieliło władzom Banku na wniosek Komisji Rewizyjnej absolutorium, wyrażając Zarządowi uznanie za kierownictwo instytucją.

Z osiągniętego za rok 1938 czystego zysku w kwocie zł 630.986,80, a łącznie z pozostałościami z lat ubiegłych zł 814.227,43, na wniosek Rady Banku i Zarządu uchwalono wypłacić dywidendę w wysokości 4%.

W wyborach uzupełniających do Rady Banku wybrani zostali: pp. Mieczysław Biesiekierski, nac. dyrektor Funduszu Pracy, dr. Marian Filipek, zast. dyrektora nac. Powszechnego Zakładu Ubezpiecz. Wzajemnych (ponownie), poseł dr. Stanisław Ostrowski, prezydent m. Lwowa, Józef Roziecki, dyrektor zarz. Komunalnej Kasy Oszczędności pow. Piotrkowskiego (ponownie) i Aleksander Trzcziński, nacelnik wydziału w Poznańskim Urzędzie Wojewódzkim (ponownie).

Do Komisji Rewizyjnej wybrani zostali pp. Wacław Bołdok starosta pow. opatowskiego, Witold Mystkowski, prezydent m. Włocławka (ponownie), Witold Pelczyński, nacelnik wydziału w Poznańskim Urzędzie Wojewódzkim (ponownie), Feliks Turczyński dyr. zarządzający Komunalnej Kasy Oszczędności pow. Rówieńskiego (ponownie) i Aleksander Ulrych nacelnik zarządu Komunalnej Kasy Oszczęd. m. Kalisza.

Wczasy pracownicze a KKO.

W dniu 17 kwietnia r. b. obradowała Rada Wczasów, zorganizowana przez Zrzeszenie Organizacji Oświatowo Kulturalnych, z udziałem przedstawicieli władz, Z. U. S., i 28 stowarzyszeń będących członkami wspomnianego Zrzeszenia. W obradach poświęconych organizacji wczasów pracowniczych poruszano także i stronę finansową zagadnienia należytego wykorzystania urlopów przez robotników i pracowników. W dyskusji wysunięto w związku z tym propozycję zainteresowania Komunalnych Kas Oszczędności sprawą specjalnych książeczek oszczędnościowych urlopowych.

Działalność Państwowego Banku Rolnego w 1938 r.

Działalność Państwowego Banku Rolnego w 1938 r. skierowana była głównie na kredyty średnio i krótkoterminowe, przy niemal całkowitym zahamowaniu akcji w zakre-

sie długoterminowego kredytu emisyjnego. Bank kładł szczególny nacisk na finansowanie handlu wewnętrznego i zagranicznego artykułami rolnymi, przetwórstwa rolniczego (roślinnego i zwierzęcego) oraz inwestycji, służących do usprawnienia przerobu i zbytu płodów rolnych. Ogółem suma udzielonych w tym zakresie kredytów wyniosła w 1938 r. 253,5 miln. zł wobec 181,0 miln. zł w roku poprzednim, tak że stan tych kredytów na koniec 1938 r. wzrósł do 120,6 miln. zł (udzielonych tylko po 1.VII.1932 r.).

W sumie wypłaconych w 1938 r. 253,5 miln. zł kredytów mieszczą się

kredyty krótkoterminowe.

kredyty eksportowe	99,2 miln. zł
„ handlowe wewnętrzne	38,0 „ „
„ obrotowe dla przeds. przetwórstwa rolnego	43,4 „ „
„ na finansowanie zbiorów	31,1 „ „
„ nawozowe	6,9 „ „
„ ogólnooobrotowe i różne	22,3 „ „
Razem	240,9 miln. zł
kredyty średnioterminowe	12,6 „ „
Ogółem	253,5 miln. zł.

Kredyty średnioterminowe udzielane były na inwestycje dla mleczarni, budowę spichrzów, budowę chłodni itd.

Kredyty na sfinansowanie zbiorów (zastawowe) zrealizowane zostało na podaną wyżej sumę 31,1 miln. zł, z czego 22,3 miln. zł w postaci kredytów rejestrowych dla większej własności i 8,8 miln. zł w postaci kredytów zaliczkowych dla drobnej własności rolnej. Większa własność wykorzystwała w r. 1938 wyznaczony dla siebie kontyngent w zakresie węższym niż w roku poprzednim, podczas gdy kredyty dla drobnej własności zostały pełniej wykorzystane. Ilość zboża i innych płodów, związanych kredytem rejestrowym i zaliczkowym, wynosiła 3,9 miln. q w r. 1938 wobec 2,6 miln. q w r. 1937. W zakresie kredytów średnioterminowych zapoczątkowana została w 1938 r. akcja siewnikowa oraz kredytów na budownictwo wiejskie, rozprowadzanych za pośrednictwem gminnych kas pożyczkowo - oszczędnościowych.

W sprawozdaniu Banku Rolnego podana została ciekawa tablica, ilustrująca rozdział kredytów średnio i krótkoterminowych nowych i starych (sprzed 1.VII.1932) między poszczególne kategorie kredytobiorców. Z porównania kredytów starych i nowych wynika, że po 1.VII.1932 działalność Banku skierowana została głównie na kredyty handlowe i inwestycyjne; odsetek kredytów udzielonych przedsiębiorstwom rolniczo - handlowym i rolniczo - przemysłowym wzrósł z 2,1% na 32,5%, równocześnie zaś spadł odsetek kredytów udzielonych rolnikom z 48% na 27%, spółdzielniom z 33% na 21%, związkom i kasom komunalnym (głównie gm. k. p. o. z 15% na 13%).

Podobnie jak w latach ubiegłych spłacalność kredytów nowych była w dalszym ciągu zupełnie zadowalająca. W kredytach skonwertowanych na Bank Akceptacyjny spłacalność procentów wykazała lekką poprawę, osiągając 79% do końca 1938 r. wobec 77% wymiaru odsetek do końca 1937 r.

W akcji pośredniego kredytowania rolnictwa opierał się o Bank, wzorem lat ubiegłych, na aparacie spółdzielczym i gminnych kasach pożyczkowo - oszczędnościowych. Również

korzystały z kredytów KKO, głównie jednak w akcjach specjalnych, jak przy kredycie zaliczkowym dla drobnego rolnictwa oraz w kredytach siewnych i sadowniczych. W zakresie patronatu nad gminnymi kasami poż.-oszczędn. przeprowadzono w 1938 r. ok. 170 lustracyj kas. Specjalną opieką zostały otoczone spółdzielnie kredytowe o typie banków ludowych, dla których Bank stał się w r. 1938 centralą finansową (przed tym rolę tę spełniał Bank Związku Spółek Zastawkowych).

Akcja kredytowa w dziale funduszy rządowych, administrowanych przez Bank, doznała w okresie 1938 r. pewnego osłabienia. Ogólna kwota udzielonych pożyczek i przejętych do administracji należności zmniejszyła się do 29,5 miln. zł wobec 36,7 miln. zł w r. 1937.

Wykonanie budżetu Skarbu Państwa w r. 1938/39.

Dochody budżetowe państwa w roku 1938/39, zakończonym w dn. 31 marca br., wynosiły 2.474.371 tys. zł, wobec 2.373.465 tys. zł w roku budżetowym 1937/38. Wzrost dochodów wynosił przeto 100.906 tys. zł.

Wydatki (bez wydatków tzw. okresu ulgowego, tj. w kwietniu, maju i czerwcu, przewidzianych w łącznej kwocie około 5,5 miln. zł, jeszcze na rachunek ubiegłego roku budżetowego) osiągnęły 2.458.191 tys. zł, wobec 2.349.506 tys. zł (łącznie z wydatkami okresu ulgowego), czyli zwiększyły się o 108.685 tys. zł. Zaliczając przyszłe wydatki w okresie ulgowym, otrzymamy wzrost rozchodów w stosunku do roku 1937/38 o 114.185 tys. złotych.

Rok budżetowy 1938/39 zamyka się przeto nadwyżką dochodów (już uwzględniając wydatki okresu ulgowego), w kwocie 10.680 tys. zł, gdy rok 1937/38 zamknęto nadwyżką w wysokości 23.959 tys., a rok 1936/37 — 4.067 tys. zł.

Dochody ogólne państwowe znacznie wzrosły, pomimo

że w ubiegłym roku budżetowym nastąpił poważny ubytek wpływów z podatku specjalnego od wynagrodzeń, wypłacanych z funduszy publicznych, obniżonego z dniem 1 kwietnia 1938 o przeszło 72 mil. zł, jako też z nadzwyczajnej daniny majątkowej, pobieranej od rolników.

Zaznaczyć także należy, że zmniejszyły się znacznie wpłaty z przedsiębiorstw państwowych, a mianowicie ze 104,1 mil. do 89,2 mil. zł, a to wskutek spadku wpłaty w P. K. P. (z 25,5 do 7 mil. zł), jako też spadły wpływy z opłat celnych (ze 167,9 mil. do 151,9 mil. zł).

Wzrost ogólnych dochodów budżetowych państwa tłumaczy się znacznym ożywieniem gospodarczym, a przede wszystkim zwiększeniem się obrotów w przemyśle, handlu i rzemiośle, jako też wzrostem zarobków w niektórych wolnych zawodach.

Według danych G. U. S., dochody administracyjne zwiększyły się z 1.604.796 tys. zł w roku budżetowym 1937/38 do 1.663.823 tys. zł, w dwunastu miesiącach roku budżetowego 1938/39. Dochody skarbowe, z danin publicznych wzrosły z 1.384.592 tys. do 1.419.816 tys. zł a inne dochody administracyjne z 220.204 tys. do 244.007 tys. zł.

Podatki pośrednie zwiększyły się ze 192 mil. do 214,1 mil. zł.

Bardzo poważny wzrost wykazują wpływy z monopoli. Ogólne wpłaty do skarbu państwa z monopoli państwowych podniosły się z 664,5 do 721,3 mil. zł. Przy tym najbardziej zwiększyły się wpływy z monopolu spirytusowego, a mianowicie z 250,3 mil. do 294,3 mil. zł. — Wpłaty z monopolu tytoniowego wzrosły z 331,5 mil. do 349 mil. zł, natomiast spadły wpłaty z monopolu solnego z 46,6 mil. do 45,2 mil. zł i z monopolu zapalczanego z 12,6 mil. do 9,4 mil. zł. Wpłaty z monopolu loteryjnego utrzymały się na prawie niezmiennym poziomie 23,2 mil. zł (w roku budżetowym 1937/1938 wynosiły one 23,3 mil. zł).

Ogłoszenia urzędowe

Zmiana § 9 Statutu Komunalnej Kasy Oszczędności powiatu Łowickiego w Łowiczu.

Na mocy uchwały Rady Powiatowej w Łowiczu z dnia 6 marca 1939 r., zatwierdzonej decyzją Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie z dnia 13 kwietnia 1939 roku

Nr 1385/39, a podpisaną przez Prezesa Związku Zygmunta Chudzyńskiego i Dyrektora Związku Kazimierza Kohlmana. § 9 Statutu Komunalnej Kasy Oszczędności powiatu Łowickiego w Łowiczu otrzymuje brzmienie następujące:

„Kapitał zakładowy Kasy wynosi 50.000 zł“.

SILNA ARMIA — TO OSTOJA RZECZYPOSPOLITEJ —
SKŁADAJCIE OFIARY NA F. O. N.

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU ŁÓDZKIEGO W ŁÓDZI

Stan czynny.

Bilans roczny netto na dzień 31-go grudnia 1938 r.

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji:						
a) gotowizna		64.601,94				110.000,00
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		60.520,89				37.070,35
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		6.950,50				
d) pozost. w inn. KKO i B-k Prywatn.		203.768,75				
e) bony inwestycyjne			335.842,08			
2. Kupony						
3. Waluty obce						
4. Papiery wartościowe:						
a) bilety skarbowe		25.767,30				
b) papiery państwowe						
c) listy zastawne i obligacje						
d) obligacje związków komunalnych						
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bank. Komunaln.		12.506,00	38.767,30			
5. Banki i KKO. W-le zdysk. nadesł. przez O/Zcierż			1.460,00			
6. Banki i KKO. W-le zdysk. posłane do inkasa		175.568,79				
7. Weksle zdyskontowane (260 kont)		441.857,26	617.426,05			
8. Pożyczki wekslowe (3595 kont)			1.133.446,00			
9. Weksle protestowane:						
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych (190 kont)		29.459,92				
b) pochodzące z innych kredytów (... kont)			29.459,92			
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu:						
a) zabezpieczone papierami wartościowymi (... kont)						
b) zabezpieczone hipoteką (... kont)		4.285,82	4.285,82			
c) zabezp. innymi wartościami (1 k.)						
11. Pożyczki terminowe na zastaw:						
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (138 kont)		60.193,45				
b) innych wartości			60.193,45			
c) pożyczki zakładu zastawn. (... kont)						
12. Pożyczki na skrypty dłużne (1 kont)			100,00			
13. Pożyczki hipoteczne (... kont)						
14. Należności z tyt. układów konwers. zatwierdzonych przez Komitet Konwers. Banku Akceptacyjnego (59 kont)			106.441,35			
15. Odsetki zaległe			2.000,00			
16. Nieruchomości			13.447,97			
17. Ruchomości			8.562,90			
18. Różne						
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)						
20. Straty:						
a) z lat ubiegłych						
b) za rok sprawozdawczy						
Razem	84		2.350.932,84			44.603,00
21. Depozyty			44.603,00			
22. Udzielone gwarancje						
23. Inkaso			275.993,43			
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego						
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego						
Ogółem	84		2.715.292,27			2.350.932,84
1. Kapitał zakładowy						110.000,00
2. Fundusz zasobowy						37.070,35
3. Fundusze specjalne:						
a)						
b)						
4. Fundusz wyrównawczy						
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości						
6. Wkłady oszczędnościowe instytucji państwowych, samorządowych i innych prawno - publicznych:						
a) bezterminowe (... kont)		28.723,55				
b) terminowe (... kont)		420.425,97	449.149,52			
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno - prywatnych:						
a) bezterminowe (4603 kont)		875.880,33				
b) bezterminowe do 3 m. (144 kont)		87.030,13				
c) terminowe ponad 3 mies. i warunkowe (39 kont)		105.584,88	1.068.495,34			
8. Rachunki bieżące (czek., przek. itp.):						
a) instytucji państw., samorząd. i innych prawno-publ. (15 kont)			208.395,22			
b) osób fizycznych i prawno-pywatnych (205 kont)			223.739,81	432.135,03		
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu. Lokaty (2 konta)						2.175,75
10. Zobowiązania inkasowe						53.158,88
11. Redyskonto weksli:						
a) w Banku Polskim						87.035,00
b) w Bankach Państwowych						
c) w Bankach Komunalnych i K.K.O.						
d) w innych instytucjach kredytowych						87.035,00
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.						
13. Zastaw papierów wartościowych						
14. Kredyty udzielone Kasie:						
a) przez Bank Polski						19.920,00
b) przez Banki Państwowe						
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.						
d) przez inne instytucje						19.920,00
15. Banki i K. K. O. Loro						
16. Banki i K. K. O. Nostro						
17. Przekazy na Kasę						
18. Zobowiązania hipoteczne						9.958,71
19. Różne						38.689,37
20. Sumy przech. (rozlicz. międzyokr.)						
21. Nadwyżki:						
a) z lat ubiegłych						
b) za rok sprawozdawczy			43.244,89			43.244,89
Razem						2.350.932,84
22. Różni za depozyty						44.603,00
23. Zobowiązania z tyt. udział. gwarancyj						
24. Różni za inkaso						275.993,43
25. Bank Akceptacyjny						
26. Fundusz Emerytalny						
Ogółem						2.671.529,27

Straty RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1938 ROK.

Zyski.

	Zł	Zł	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane:				
a) od wkładów oszczędnościowych	59.343,20			143.877,10
b) od rachunków bieżących	12.318,24			14.300,68
c) od redyskonta weksli	6.134,33			4.838,51
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	12.166,24			
e) różne inne	156,07	90.188,08		1.560,00
2. Prowizje wypłacone		-10.542,47		9.563,63
3. Koszty administracyjne:				16.272,70*
a) wydatki osobowe	66.958,44			
b) świadczenia socjalne	5.320,24			
c) wydatki rzeczowe	35.958,33	18.237,01		
4. Podatki i opłaty skarbowe			3.809,13	
5. Amortyzacja:				247,50
a) nieruchomości				18.074,28
b) ruchomości	2.649,70	2.649,70		33.261,31
6. Odpisy na dłużników				1.608,34
7. Różnice kursowe na rach. w wal. obcych				
8. Różnice kursowe na papierach wartościowych				
9. Różne			9.668,65	
10. Dotacja na rzecz funduszu wyrównaw.			43.244,89	
11. Nadwyżka				
Razem		268.339,93		268.339,93

Księgowy: (—) Marian Matysiak

Komisja Rewizyjna:

(—) Antoni Rydlewicz
 (—) Franciszek Jeżewski
 (—) Marian Michalski

Dyrekcja:

Dyrektor Zarządzający: (—) Eugeniusz Hertel
 Zast. Dyr. Zarządz.: (—) Wiesław Ryder
 Członek Dyrekcji: (—) Włodzimierz Grzybowski

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU BIELSKIEGO W BIELSKU PODLASKIM

Stan czynny.

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1938 R.

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji:						
a) gotowizna		21.665,27				100.000,00
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		30.177,19				20.526,65
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		61.043,00				
d) pozostałość w innych K. K. O.			112.885,46			
e) bony inwestycyjne						47.811,47
2. Kupony						
3. Waluty obce	1.048,33		1.048,33			
4. Papiery wartościowe:						
a) bilety skarbowe		853,79	22.645,58			
b) papiery państwowe						
c) listy zastawne i obligacje						
d) obligacje Związków Komunalnych						
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		30.872,50	53.518,08			
5. Banki i K. K. O. „Loro“						
6. Banki i K. K. O. „Nostro“						
7. Weksle zdyskontowane (8 kont)			17.042,57			
8. Pożyczki wekslowe (1200 kont)			315.406,60			
9. Weksle protestowane:						
a) poch. z dysk. i poż. weksl. (142 k.)		17.946,07				
b) poch. z innych kredytów (... kont)			17.946,07			
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu:						
a) zabezp. papierami wartościowymi						
b) zabezpieczone hipotecznie (... kont)		32.647,00	32.647,00			
c) zabezp. innymi wartościami (3 kont)						
11. Pożyczki terminowe na zastaw:						
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (30 kont)		4.845,00				
b) innych wartości (... kont)			4.845,00			
c) pożyczki zakładu zastawn. (... kont)						
12. Pożyczki na skrypty dłużne (... kont)						
13. Pożyczki hipoteczne (... kont)						
14. Należności z tytułu układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Komitet Konwersyjny Banku Akceptacyjnego (1072 kont)			393.125,31			
15. Odsetki zaległe			50.169,25			
16. Nieruchomości			2.916,00			
17. Ruchomości			10.085,53			
18. Różne						
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)						
20. Straty:						
a) z lat ubiegłych						
b) za rok sprawozdawczy						
Razem			1.011.635,20			1.011.635,20
21. Depozyty			117.789,00			
22. Udzielone gwarancje						
23. Inkaso			58.114,18			
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			41.014,00			
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego						
Ogółem			1.228.552,38			1.228.552,38
1. Kapitał zakładowy						100.000,00
2. Fundusz zasobowy						20.526,65
3. Fundusze specjalne:						
a) rezerwa na wtpl. należności i inne			47.811,47			
b)						47.811,47
4. Fundusz wyrównawczy						120,13
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości						4.120,20
6. Wkłady oszczędnościowe instytucji państwowych, samorządowych i innych prawno publicznych:						
a) bezterminowe (6 kont)		11.076,42				
b) terminowe (3 kont)		221.500,70	232.577,12			
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno - prywatnych:						
a) bezterminowe (1442 kont)		219.406,24				
b) terminowe do 3 mies. (12 kont)		38.701,72				
c) termin. ponad 3 m. i war. (3030 k.)		122.921,72	381.029,68			
8. Rachunki bież. (czek., przekaz. itp.):						
a) instytucji państw., samorząd. i innych prawno-publ. (34 kont)			105.112,20			
b) osób fizycznych i prawno - prywatnych (52 kont)			13.206,72	118.318,92		
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu						4.985,05
10. Zobowiązania inkasowe						
11. Redyskonto weksli:						
a) w Banku Polskim						12.000,00
b) w Bankach Państwowych						
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.						
d) w innych instytucjach kredytowych						12.000,00
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.						11.

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU BRZEZIŃSKIEGO W BRZEZINACH

Bilans roczny netto na dzień 31 grudnia 1938 roku.

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł		Zł			W wal. obc. Zł		Zł	
1. Kasa i sumy do dyspozycji					1. Kapitał zakładowy				100.000,00
a) gotowizna		20 512,77			2. Fundusz zasobowy				8.292,01
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		68.794,49			3. Fundusze specjalne				
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		9.821,50			a)				
d) pozostałość w innych K. K. O.		89,77			b)				
e) bony inwestycyjne				99.238,53	4. Fundusz wyrównawczy				761,00
2. Kupony				1.246,50	5. Fundusz amortyzacji nieruchomości				
3. Waluty obce					6. Wkłady oszczędn. instytucji państwowych, samorządowych i in. prawno-publ.				
4. Papiery wartościowe					a) bezterminowe (9 kont)		4 969,75		
a) bilety skarbowe					b) terminowe (5 kont)		211 362,15		216 331,90
b) papiery państwowe		43 058,55			7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych				
c) listy zastawne i obligacje					a) bezterminowe (3207 kont)		99.677,39		
d) obligacje związków komunalnych					b) terminowe do 3 mies. (78 kont)		62.931,40		
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		12 012,50		55 071,05	c) termin. ponad 3 m. i warunk. (94 k.)		22 009,11		184 617,90
5. Banki i K. K. O. Loro					8. Rachunki bież., (czek., przekazowe itp.)				
6. Banki i K. K. O. Nostro					a) instyt. państw., sam. i in. pr.-p. (3 k.)		15.561,00		21.320,15
7. Weksle zdyskontowane (... kont)					b) osób fiz. i prawno-pryw. (25 kont)		5.759,15		
8. Pożyczki wekslowe (1666 kont)				347.858,94	9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu				11.491,51
9. Weksle protestowane					10. Zobowiązania inkasowe				
a) pochodzące z dysk. i poz. wekslowych (126 kont)		23.079,35		23.079,35	11. Redyskonto weksli				
b) poch. z innych kredytów (... kont)					a) w Banku Polskim				
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu:					b) w Bankach Państwowych		51.310,43		
a) zabezp. papierami wart. (1 kont)		803,00			c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.				51.310,43
b) zabezpieczone hipoteką (... kont)		6 701,00		7.504,00	d) w innych instytucjach kredytowych				
c) zabezpieczone innymi wart. (6 kont)					12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.		140.541,00		
11. Pożyczki terminowe na zastaw				845,00	13. Zastaw papierów wartościowych		19.652,00		
a) papierów wart. i książ. oszcz. (7 k.)					14. Kredyty udzielone Kasie				
b) innych wartości (... kont)				845,00	a) przez Bank Polski				
c) pożyczki zakładu zastawn. (... k.)					b) przez Banki Państwowe		47.699,70		
12. Pożyczki na skrypty dłużne (1 kont)				21.115,27	c) przez Banki Komunalne i K. K. O.				77.223,75
13. Pożyczki hipoteczne (1 kont)				7.500,00	d) przez inne instytucje				33.185,00
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdz. przez Komitet Konwersyjny Banku Akcept. (232 kont)				249.310,56	15. Banki i K. K. O. Loro				
15. Odsetki zaległe				3 361,72	16. Banki i K. K. O. Nostro				
16. Nieruchomości				3.840,00	17. Przekazy na Kasę				1.936,21
17. Ruchomości				4.494,00	18. Zobowiązania hipoteczne				6.226,00
18. Różne				2.918,99	19. Różne				
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)				2.751,12	20. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)				
20. Straty:					21. Nadwyżki:				
a) z lat ubiegłych		42.870,73		42.870,73	a) z lat ubiegłych				116,90
b) za rok sprawozdawczy					b) za rok sprawozdawczy				116,90
Razem				873.005,76	Razem				873.005,76
21. Depozyty				184.242,40	22. Różni za depozyty				184 242,40
22. Udzielone gwarancje				44.453,00	23. Zobowiązania z tyt. udziel. gwarancji				44 453,00
23. Inkaso				59.427,18	24. Różni za inkaso				59 427,18
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego				204.058,00	25. Bank Akceptacyjny				204.058,00
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego					26. Fundusz Emerytalny				
Ogółem				1.365.186,34	Ogółem				1.365.186,34

Straty.

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1938 ROK.

Zyski.

	Zł		Zł			Zł		Zł	
1. Odsetki wypłacone i dopisane					1. Odsetki pobrane i dopisane				
a) od wkładów oszczędnościowych		20 638,33			a) od weksli		30.838,54		
b) od rachunków bieżących		465,84			b) od rachunków bieżących		863,20		
c) od redyskonta weksli		14.066,07			c) od pożyczek terminowych na zastaw		136,40		
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie		1.531,10			d) od pożyczek na skrypty dłużne		9.364,58		
e) różne inne		2 684,15		39.385,49	e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.		350,00		
2. Prowizje wypłacone				600,99	f) od papierów wartościowych		3.232,46		
3. Koszty administracyjne					g) od KKO i Banków		354,87		60.909,60
a) wydatki osobowe		21.586,60			h) różne inne		15.769,55		6.224,41
b) świadczenia socjalne		2.313,08			2. Prowizje pobrane				
c) wydatki rzeczowe		9.248,33		33.148,01	3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych				
4. Podatki i opłaty skarbowe					4. Różnice kursowe na papierach wartości.				
5. Amortyzacja					5. Dochód netto z nieruchomości		1 533,82		
a) nieruchomości		80,00			6. Odzyskane straty		8.522,14		
b) ruchomości		653,50		733,50	7. Opłaty na koszty administracji				
6. Odpisy na dłużnikach					8. Różne dochody				339,27
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych					9. Odpis z funduszu wyrównawcz. na pokrycie strat kursowych				
8. Różnice kursowe na papierach wartości.				3.544,35	10. Strata				
9. Różne					Razem				77.529,24
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego				116,90					
11. Nadwyżka									
Razem				77.529,24					

Księgowy: (—) J. Bujnowicz

Komisja Rewizyjna:

(—) T. Łapiński

(—) B. Gruber

Komunalna Kasa Oszczędności powiatu brzezińskiego w Brzezinach

(—) A. Piekarski (—) St. Puliński (—) Bańkowski

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POW. SIERADZKIEGO W SIERADZU

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1938 R.

Stan czynny.

Stan bierny.

	w wal. obc. Zł		Zł			W wal. obc. Zł		Zł	
1. Kasa i sumy do dyspozycji					1. Kapitał zakładowy				100.000,00
a) gotowizna		81.925,44			2. Fundusz zasobowy				16.253,01
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		30.523,74			3. Fundusze specjalne				
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		52.369,00			a)				
d) pozostałość w innych K. K. O.		85.071,00			b)				
e) bony inwestycyjne				249.889,18	4. Fundusz wyrównawczy				
2. Kupony					5. Fundusz amortyzacji nieruchomości				5.282,00
3. Waluty obce					6. Wkłady oszczędn. instytucji państwowych, samorządowych i in. prawno-publ.				
4. Papiery wartościowe					a) bezterminowe (18 kont)		46.739,17		
a) bilety skarbowe					b) terminowe (3 kont)		262.434,92		309.174,09
b) papiery państwowe		55.384,72			7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych				
c) listy zastawne i obligacje		6.336,00			a) bezterminowe (3897 kont)		616 801,52		
d) obligacje związków komunalnych					b) terminowe do 3 mies. (42 kont)		37 780,32		
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		5.593,00		67.313,72	c) terminowe ponad 3 m. (19 kont)		29.931,26		684.513,10
5. Banki i K. K. O. Loro					8. Rachunki bieżące (czekowe, przekazowe itp.)				
6. Banki i K. K. O. Nostro					a) instytucji państw., samorząd. i innych prawno-publ. (13 kont)		19.452,51		
7. Weksle zdyskontowane (226 kont)		195.254,51		658.225,53	b) osób fizyczn. i prawno-pryw. (98 kont)		185 114,19		204.566,70
8. Pożyczki wekslowe (3296 kont)					9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu				
9. Weksle protestowane					a) pochodzące z dysk. i poz. wekslowych (69 kont)		18.653,38		
a) pochodzące z dysk. i poz. wekslowych (69 kont)					b) poch. z innych kredytów (... kont)				18.653,38
b) poch. z innych kredytów (... kont)					10. Rachunki bieżące otwartego kredytu:				
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu:					a) zabezp. papierami wartości. (... kont)				
a) zabezp. papierami wartości. (... kont)					b) zabezpieczone hipoteką (... kont)				
b) zabezpieczone hipoteką (... kont)					c) zabezpieczone innymi wartościami				
c) zabezpieczone innymi wart. (6 kont)					11. Pożyczki terminowe na zastaw				
11. Pożyczki terminowe na zastaw				845,00	a) papierów wartościowych i książeczek czek oszczędności (67 kont)		9 184,26		
a) papierów wart. i książ. oszcz. (7 k.)					b) innych wartości (141 kont)		29.809,33		
b) innych wartości (... kont)				845,00	c) pożyczki zakładu zastawniczego				38.993,59
c) pożyczki zakładu zastawn. (... k.)					12. Pożyczki na skrypty dłużne (24 kont)		27.215,15		
12. Pożyczki na skrypty dłużne (1 kont)				21.115,27	13. Pożyczki hipoteczne (2 kont)		4.850,00		
13. Pożyczki hipoteczne (1 kont)				7.500,00	14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Komitet Konwersyjny Banku Akcept. (154 kont)		118.014,78		
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdz. przez Komitet Konwersyjny Banku Akcept. (232 kont)				249.310,56	15. Odsetki zaległe		2.437,28		
15. Odsetki zaległe				3 361,72	16. Nieruchomości		13.204,65		
16. Nieruchomości				3.840,00	17. Ruchomości		7.401,89		
17. Ruchomości				4.494,00	18. Różne		4.710,96		
18. Różne				2.918,99	19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)				814,25
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)				2.751,12	20. Straty:				
20. Straty:					a) z lat ubiegłych				
a) z lat ubiegłych		42.870,73		42.870,73	b) za rok sprawozdawczy				
b) za rok sprawozdawczy					Razem				1.406.978,87
Razem				873.005,76	Razem				1.406.978,87
21. Depozyty				184.242,40	22. Różni za depozyty				160.912,43
22. Udzielone gwarancje				44.453,00	23. Zobowiązania z tyt. udziel. gwarancji				109.252,00
23. Inkaso				59.427,18	24. Różni za inkaso				61.952,61
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego				204.058,00	25. Bank Akceptacyjny				
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego					26. Fundusz Emerytalny				
Ogółem				1.365.186,34	Ogółem				1 739.095,91

Straty.

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1938 R.

Zyski.

	Zł		Zł			Zł		Zł	
1. Odsetki wypłacone i dopisane					1. Odsetki pobrane i dopisane		</		

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU PRZASNYSKIEGO W PRZASNYSZU

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1938 R.

Stan czynny.

Stan bierny.

Table with 4 columns: Description, W wal. obc. Zi, Zi, Zi. It lists assets and liabilities for the Przasnyski County Savings Office as of Dec 31, 1938.

Straty. RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1938 ROK. Zyski.

Table with 4 columns: Description, Zi, Zi, Zi. It details the calculation of losses and gains for 1938, showing a net gain of 60,045.36.

Administrative information including the name of the accountant (B. Marszałkowska), the audit committee (Komisja Rewizyjna), and the publisher (Samorządowy Instytut Wydawniczy).

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU WARSZAWSKIEGO

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1938 R.

Stan czynny.

Stan bierny.

Table with 4 columns: Description, W wal. obc. Zi, Zi, Zi. It lists assets and liabilities for the Warsaw County Savings Office as of Dec 31, 1938.

Straty. RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW za 1938 rok. Zyski.

Table with 4 columns: Description, Zi, Zi, Zi. It details the calculation of losses and gains for 1938, showing a net gain of 2,507,916.74.

Administrative information for the Warsaw County Savings Office, including the names of the board chair (Fr. Godlewski), accountant (M. Stempkowski), and audit committee members.

centrala:
TRAUGUTTAS
oddziały:
BAGATELA 14
BIELANSKA 8
TARGOWA 65
WOLSKA 6

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU
PUŁAWSKIEGO W PUŁAWACH.

ogłasza

KONKURS

na stanowisko buchaltera i zastępcy dyrektora
zarządzającego.

Od kandydatów wymagane jest:

1. Obywatelstwo polskie.
2. Nieskazitelną przeszłość.
3. Wykształcenie fachowe oraz conajmniej 5 let-
nia praktyka w KKO. lub bankach, dająca gwarancję
całkowitego opanowania buchalterii oraz pozostałych
działów pracy w KKO.
4. Nieprzekroczony wiek 35 lat.
5. Referencje osób wiarygodnych oraz odpisy
świadectw z poprzednich prac.
6. Wynagrodzenie 350 zł miesięcznie.

Stanowisko do objęcia po uprzednim zaopiniowa-
niu przez Związek Komunalnych Kas Oszczędności
w Warszawie.

Podanie z własnoręcznie napisanym życiorysem,
referencjami oraz odpisami świadectw należy składać
do dnia 15 maja 1939 r. do Przewodniczącego Rady
KKO. w Puławach, ul. Lubelska 20.

Podania nieuwzględnione pozostaną bez odpo-
wiedzi.

Przewodniczący Rady KKO.

(—) A. Kaczmarczyk.
Starosta Powiatowy

Komunalna Kasa Oszczędności miasta Frysztatu w Frysztacie

ogłasza

KONKURS

na stanowisko dyrektora zarządzającego oraz na sta-
nowisko zastępcy dyrektora Kasy

Od kandydatów wymagane jest:

- 1) obywatelstwo polskie i nieskazitelną przeszłość.
- 2) wykształcenie wyższe, średnie lub handlowe
zgodnie z § 10 ust. 2 rozp. Ministrów: Skarbu, Spraw
Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937
r. o KKO (Dz. U. R. P. Nr 25 z dnia 5 kwietnia 1937
r. poz. 173),
- 3) uporządkowana służba wojskowa,
- 4) nieprzekroczony 40 rok życia,
- 5) świadectwo zdrowia,
- 6) referencje osób wiarygodnych oraz odpisy
świadectw z poprzednich prac.

Uposażenie według umowy. Oferty z własnoręcz-
nie napisanymi życiorysami i fotografiami oraz odpisa-
mi świadectw, należy składać na ręce Przewodniczącego
Rady Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Frysztatu
w terminie do dnia 15 maja 1939 r.

Posady do objęcia od 1 czerwca 1939 r. po uprzed-
nim uzyskaniu zatwierdzenia kandydatów przez Zwią-
zek Komunalnych Kas Oszczędności w Katowicach.

Oferty nieuwzględnione pozostaną bez odpowiedzi.

Przewodniczący Rady Komunalnej Kasy Oszczędności
miasta Frysztatu

(—) Robert Szewieczek.
Komisarz Rządowy miasta Frysztatu.

Samorządowy Instytut Wydawniczy

Warszawa, ul. Miodowa 6 tel. 5-92-63, wydał broszurę

BRONISŁAWA WESOŁOWSKIEGO

p. l.

PRZEPISY WYBORCZE

do Zarządów

Gminnych

i Wydziałów

Powiatowych

zawierającą wszystkie rozporządzenia
ministerialne wraz z przepisami
związkowymi i objaśnieniami.

Cena broszury zł 1 gr 50 (+ porto)

Zamówienia wykonuje się odwrotnie.